

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN,
BEZITSVORMING EN PUBLIEKRECHTELIJKE
BEDRIJFSORGANISATIE,

's-Gravenhage, 10 februari 1959.

B. V. D.

No. : 482.928

Bijl: 1.

Betr: Maandoverzicht no. 1 - 1959.

Hierbij moge ik U een exemplaar aanbieden van maandoverzicht no. 1 - 1959 van de BVD over de periode van 1 t/m 31 januari.

Met ingang van 1-1-59 zal elke 1e maand van een kwartaal een overzicht worden gegeven van door links-extremistische Nederlanders gemaakte reizen naar het buitenland en door extremistische vreemdelingen aan Nederland gebrachte bezoeken.

Slechts de belangrijke Nederlandse reizigers zullen worden vermeld. Inlichtingen over gemaakte reizen, ook al worden deze niet in het overzicht opgenomen, blijven voor mij van waarde. Ten behoeve van de algemene bruikbaarheid is echter een bepaalde selectie noodzakelijk.

Wanneer U over gegevens mocht beschikken welke kunnen dienen als aanvulling van die uit het reizenoverzicht, zal ik toezending daarvan op prijs stellen.

Het 4e hoofdstuk van het maandoverzicht, waarin tot ultimo 1958 de "Activiteiten van Indonesiërs" werden behandeld, heeft een wijziging ondergaan. Voortaan zal in dit hoofdstuk elke 2e maand van een kwartaal aandacht worden geschonken aan activiteiten van Europese vreemdelingen, terwijl elke 3e maand van een kwartaal daarin de activiteiten van niet-Europese vreemdelingen zullen worden behandeld.

HET HOOFD VAN DE DIENST
namens deze:

M. de Meijer.

AAN :

Alle Verbindingen.

B I N N E N L A N D S E V E R L I G H E I D S D I E N S T

Maandoverzicht no. 1 - 1959.

(Tijdvak 1-1-'59 t/m 31-1-'59)

I N H O U D

<u>I. Communisme Internationaal.</u>	blz. 1 - 8
Het verschijnsel van de Chinese volkscommunes; desbetreffende c.c.-resoluties van augustus en december 1958.....	1 - 2
Het geforceerd opvoeren van de agrarische en industriële productie der Chinese Volksrepubliek.....	2
Onverwijilde voortgang gemaakt met het consolideren van de communes.....	3
Aantal misstanden van partijwege veroordeeld, waarbij critiek op de lagere partijfunctionarissen teneinde fouten van de leiding te camoufleren.....	3
Hypothetische mogelijkheden voor het ontstaan van wrijving in het internationale communistische kamp.....	6
Joegoslavische en andere reacties.....	7 - 8
<u>II. Activiteiten van de CPN en haar hulporganisaties.</u>	9 - 30
Samenstelling dagelijks bestuur en partijsecretariaat.....	9
De verkiezingscampagne van de CPN, uitgifte van drie brochures; openbare vergaderingen met filmvertoning in het gehele land.....	11
Nieuwe CPN-obligatielening.....	12
Het met een eigen lijst deelnemen van de Bruggroep aan de aanstaande Kamerverkiezing.....	12 - 13
Mislukte poging tot verzoening tussen CPN en Bruggroep.....	14 - 15
Schorsing van Jan Hoogcarspel als partijlid.....	16
Mantelorganisaties: Nederlandse Vredesraad ingeschakeld in communistische verkiezingscampagne.....	18 - 19
"Verenigd Verzet 1940-1945" verschuift de datum voor het eigen congres tot na die van het uitgestelde FIR-congres.....	20
Amateurfoto- en filmwedstrijd uitgaande van "Nederland - USSR".....	20 - 21

ANJV-stelt zijn "nationaal festival voor vrede en vriendschap" andermaal uit.....	21 - 22
Wijziging in de dagelijkse leiding van dit communistische jeugdverbond.....	22 - 23
Het zevende OPSJ-congres; agitatie onder scholieren.....	23 - 24
Vakbeweging: het communistische eenheidsstreven en zijn inconsequenties.....	26 - 27
Landelijk congres Metaal/EVC-1958.....	28
De Panhonlibco-actie.....	29 - 30
VVI-enquête in Nederland.....	30

Overzicht van vooraanstaande Nederlandse en buitenlandse extremisten, die uit of naar Nederland reisden.

Agenda.

* * *

HOOFDSTUK I - COMMUNISME INTERNATIONAAL.

Communes in China.

De agrarische en industriële productieverhoudingen van communistisch China ondergingen de laatste tijd diep ingrijpende veranderingen tengevolge van het invoeren van het zogenaamde commune-systeem. Een "Besluit van het centraal comité van de Chinese Communistische Partij over het oprichten van volkscommunes in dorpen, aangenomen op 29 augustus 1958" werd door Peking op 9 september bekend gemaakt.

Aan de oprichting van de communes gingen de "semi-socialistische" landbouwcoöperaties vooraf. De machthebbers zagen echter eind 1957 uit naar nieuwe mogelijkheden om de industriële en agrarische productie van China op een werkelijk drastische wijze op te stuwen.

In het voorjaar van 1958 werden de eerste communes gevormd door fusie van de bestaande landbouwcoöperaties. De hiervoor gevoerde propaganda kwam eerst in september op volle toeren.

Hoofdzakelijk in de landelijke gebieden van de Chinese Volksrepubliek rezen de communes als paddestoelen uit de grond. In de grote steden, waar de levensomstandigheden zoveel ingewikkelder zijn, werd daarentegen door de communistische leiders omzichtiger gemanoeuvreed.

"De Grote Sprong Voorwaarts".

De commune verenigt gemiddeld vijfduizend gezinnen. De communeleiding valt normaal samen met het bestuur van een landelijke gemeente. Zij heeft een geheel eigen stijl en behartigt tal van aangelegenheden, die voorheen tot het domein van de staat behoorden, t.w. regelingen van fiscale aard, binnenlandse handel en distributie van goederen. De directe invloed van de communistische partij is bij dit alles zeer groot. De interne discipline in de commune is straf. Hoewel aan de commune een zekere mate van autonomie is toegestaan, blijft de partij met centraal gegeven richtlijnen verhinderen, dat de commune een staatje in de staat wordt.

In de Chinese Volksrepubliek is, zoals vermeld, bij deze commune-beweging het platteland actief betrokken. Daar wonen ruim 500 miljoen mensen. De massapropaganda voor de commune is er voortdurend

op gericht de beschikbare arbeidsreserves in snel tempo te mobiliseren, waarbij de boerenbevolking voor productietaken wordt gesteld, die het agrarische kader ver te buiten gaan. De volkscommunes hebben het arbeidsleger te leveren in een reusachtige militair gedisciplineerde organisatie.

De boerenbevolking moet deze communistische ingreep in het leven van alledag wel in de eerste plaats hebben ervaren als een volkomen breuk met het hechte Chinese familieleven. De communes hebben immers, volgens de opzet van het c.c.-besluit van 9 september, heel ver reikende veranderingen gebracht voor het individu en het gezin, zoals speciale werkbrigades voor mannen, vrouwen en jongeren, afzonderlijke slaapzalen voor resp. mannen en vrouwen, zonder uitzondering t.a.v. gehuwden, massale collectieve eetruimten, tehuizen voor de jonge kinderen van de "geëmaniciperde", dus werkende vrouw.

De volkscommunes - die industrie, landbouw, handel, opvoeding en militaire zaken in zich verenigen - zijn blijkbaar in de huidige fase het voornaamste instrument van de partij bij haar pogen van communistisch China in recordtijd zowel economisch als militair een grote mogendheid te maken. De daarvoor gevoerde campagne wordt aangeduid als "de grote sprong voorwaarts".

Een "snelle" weg naar het communisme.

De op 9 september gepubliceerde resolutie van augustus stelde in het vooruitzicht dat het met behulp van de commune mogelijk zou worden het communisme als maatschappelijk stelsel in China in betrekkelijk weinig jaren te verwezenlijken. De Chinese machthebbers spannen echter de boog te strak. De schaduwzijde van het nieuwe systeem werd reeds in de herfst van 1958 zichtbaar. De hoog gestelde arbeidsnormen leidden in de communes tot werkdagen van twaalf uur. Een voortschrijdende beknotting van de persoonlijke vrijheid, een fundamentele aantasting van het gezinsverband en de daarmee gepaard gaande drillmethoden lokten protesten van de werkers uit, zulks ondanks de "geestdrift" der massa's, waarop de partij zich had beroepen. Een te ver doorgevoerd "collectivisme" maakte aldra correctie van bovenaf onvermijdelijk.

Het vraagstuk van de communes werd onder invloed van deze ontwikkeling nader behandeld in de 6de voltallige zitting van het centraal comité der Chinese communistische partij, van 28 november tot 10 december te Woetsjang bijeen gekomen.

De tweede c.c.-resolutie.

Een op 10-12-1958 gedateerde en acht dagen later bekend gemaakte partijresolutie bepaalt dat het nog minstens vijftien tot twintig jaren "of meer" zal vergen vooraleer China zal zijn geïndustrialiseerd, hetgeen - zo wordt uitdrukkelijk gesteld - eerste voorwaarde is om te komen tot het stichten van een communistische maatschappij.

De uitvoerige tekst van deze c.c.-resolutie laat er geen twijfel over bestaan dat onverwijld wordt voortgegaan met de consolidatie van de "volkscommunes".

De met de communes reeds bereikte resultaten worden in de resolutie geprezen. In de weinige maanden sedert de zomer van 1958 hadden zich 74.000 landbouwgemeenschappen "ingevolge de geestdriftige verlangens van de massa's der boeren" tot ruim 26.000 volkscommunes verenigd, die meer dan 120 miljoen gezinnen omvatten. Het betekent dat zich meer dan 99% van alle plattelandshuishoudingen tot volkscommunes aansloten.

De "correcties" - in deze tweede partijresolutie verwerkt - worden geenszins voorgesteld als een herziening van de oorspronkelijke richtlijnen, die het centraal comité zelf in augustus 1958 t.a.v. de communes had uitgegeven. Naar oud recept is de schuld maar weer eens op de lagere kaders geschoven, waarbij het Chinese centraal comité o.m. een gevleugelde uitspraak van Stalin citeert over partijfunctionarissen, die "duizelig geworden van succes", hun contact met de massa en de realiteit hadden verloren.

Zodoende hebben de machthebbers van Peking "hun gezicht gered" en het volk opnieuw willen doen geloven, dat de Partij altijd gelijk heeft.

De leiding veroordeelt in de decemberresolutie een aantal misstanden en gaat daarbij op vele details nader in. Daarop aansluitend wordt dan bijvoorbeeld de dagindeling van de werkers voorgeschreven: acht uur arbeid, acht uur nachtrust, vier uur gemeenschappelijke maaltijden en ontspanning, twee uur studietijd en een paar uur voor eigen bedoeningen, per werkweek een halve dag vrijaf. Jongeren boven de negen jaar mogen in het arbeidsproces worden ingeschakeld, waarbij voorschriften worden gegeven voor een combineren van jeugdarbeid en onderwijs. Ouders kunnen zelf beslissen of zij hun jonge kinderen bij zich houden of willen toevertrouwen aan "goed beheerde" kinderverzorgplaatsen. Het vraagstuk van de opvoeding zal, zo wordt verzekerd, tot de competentie van de ouders blijven behoren.

Het gezinsprobleem, dat onder de werking van de communes zeer acut moet zijn geworden, werd medio december o.m. aangeroerd door de presidente van de (communistiche) "Federatie van Chinese Vrouwen". Hoewel onze politiek er op gericht is de oude patriarchische en feodale gezinsverhoudingen te vernietigen, aldus deze leidster der Chinese vrouwenbeweging, zo achten wij het gezinsleven niettemin essentieel en dragen de ouders te allen tijde de verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen. Voor de vrouwen en moeders zijn in de resolutie bijzondere regelingen getroffen, mede in verband met haar fysieke gesteldheid.

Teneinde de economische productiviteit aan te moedigen wordt het stelsel van lonen in de commune gehandhaafd. Zo zullen om een al te starre gelijkschakeling van de bezoldiging tegen te gaan, zes tot acht loonschalen worden ingevoerd.

De in meerdere of mindere mate reeds plaats vindende kosteloze voorzieningen (o.a. vergoedingen in natura en speciaal dienstbetoon ten behoeve van de communeleden) worden zoveel doenlijk uitgebreid. De tussenhandel verdwijnt, daar zij in het distributie- en consumptieschema niet past.

In de communes zijn de productiemiddelen: land en landbouwgereedschappen, fabrieken en kapitaalgoederen, collectief bezit. De persoonlijke eigendom, die in de resolutie onvervreemdbaar wordt genoemd, betreft woningen, huisraad, kleding etc. Wel kan het communebestuur met "toestemming" van de particuliere eigenaars "overtollig" huisraad en woonruimte "lenen" ten gerieve van behoeftige leden der commune. De leden wordt voorts toegestaan boomgewas, pluimvee, varkens, kleine werktuigen e.d. in persoonlijk bezit te houden.

De leden van de communes, die nog andere bronnen van inkomsten hebben, zullen deswege niet worden gediscrimineerd. Communeleden kunnen hun bankdeposito's en andere bezittingen ongestoord behouden. Geldzendingen van in de steden werkende familieleden behoeven niet aan de commune te worden afgedragen.

Soepeler tactiek en "harde koers".

Het toestaan van concessies in de december-resolutie is er kennelijk op gericht gunstiger voorwaarden te scheppen voor het toch zo snel mogelijk verder opvoeren van de productie.

In de volkscommunes worden, zoals gemeld, naast het vervullen van de agrarische taken allerlei industriële projecten uit de grond

gestampt. De productie wordt koortsachtig verhoogd met vaak uiterst gebrekkige middelen. Zo worden bijvoorbeeld primitieve hoogovens en ijzersmelterijen in werking gesteld, die in lokale materiaal-behoefte moeten voorzien.

Graan, katoen, staal en kolen zijn de wachtwoorden in deze geforceerde Chinese productieslag.

Bij de herdenking in 1957 van de veertigste verjaardag der Russische Oktoberrevolutie kondigde de Sowjet-Unie aan de Verenigde Staten in de eerstkomende vijftien jaar op economisch terrein te willen inhalen en voorbijstreven. In China werd tezelfdertijd een soortgelijke campagne, hier ten opzichte van Engeland, aangekondigd. Met de staalproductie van Groot-Brittannië (voor 1958 : 19.6 miljoen ton) als stimulans wil China de eigen productie, die in 1958 11 miljoen ton bedroeg, dit jaar vermeederen tot 18 miljoen ton staal.

De algemene productiestijging bedraagt, volgens Chinese bronnen, in de periode van 1952 tot 1957 gemiddeld 11 procent per jaar. 1958 bracht een stijging tot circa 65 procent. In 1959 en 1960 moet deze sprongsgewijze voortgang volgens de c.c.-resolutie aanhouden.

De "harde lijn" van het Chinese communisme na Mao's "honderd bloemen" wordt in de december-resolutie opnieuw getoond. Deze waarschuwt er weliswaar tegen de communale leefwijze niet te forceren en beveelt voorts aan om ruimte te laten voor verdere "mentale voorbereidingen". Ook wordt gesteld, dat het militaire regime, waarop de organisatie van de communes blijkens de resolutie gebaseerd is, niet behoort te worden gebruikt om het "democratisch leven" in de commune ook maar in het geringste aan te tasten.

Het document vermaant echter in één adem tegenstrevers hun "provocatieve" of "ondermijnende" activiteiten stop te zetten en aan het eind wordt geconstateerd, dat ernstige en ingewikkelde verschijnselen van klassenstrijd niet alleen in den vreemde - in de kapitalistische wereld - maar ook in eigen land blijven voorkomen. Het wordt derhalve noodzakelijk geacht de massa's op te voeden tot het verhogen van de "revolutionaire waakzaamheid" teneinde tweespalt zaaiende, vijandige gedragingen te voorkomen. Speciaal wordt de communes opgedragen "en masse" nauwlettend toe te zien op het toelaten van voormalige landeigenaars, rijke boeren en contra-revolutionairen en andere van politieke rechten verstoken lieden tot het lidmaatschap van een commune.

In het algemeen blijft China's "harde koers" gericht op het handhaven van een ongebreideld anti-revisionisme. Bij herhaling wordt trouw aan het proletarisch internationalisme betuigd. Onverkort en uitdrukkelijk is Moskou's leiderschap in het internationale communistische kamp nogmaals erkend. Een constant aangewakkerd anti-Amerikanisme - tot vóór de "drempel van de oorlog" - wil inmiddels een strijdvarende stemming in het binnenland verder aanwakkeren. Kennelijk moet het Chinese volk zich bedreigd blijven voelen door de "imperialisten".

Het "Chinese experiment" kan in zijn oorspronkelijke opzet tot misverstand en zelfs tot verwarring in het internationale communistische kamp leiden vanwege drieërlei (weliswaar hypothetische) mogelijkheden t.w.:

- 1e. dat China via snellere methoden dan in de Sowjet-Unie gebezigd de communistische maatschappij-vorm zou realiseren;
- 2e. dat het op een andere wijze het communistische stadium zou bereiken als de Sowjet-Unie voor juist en mogelijk houdt;
- 3e. dat het "Chinese voorbeeld" op de onderontwikkelde landen over de gehele wereld een grotere aantrekkingskracht zou gaan uitoefenen dan het Sowjet-Russische.

Sedert de publicatie van de decemberresolutie wordt thans door China enige matiging betracht.

De Chinese delegatieleider, premier Tsjoë En-lai, heeft op het 27 januari begonnen XXIste CPSU-congres te Moskou uitdrukkelijk verzekerd, dat de Sowjet-Unie en zijn land door het marxisme-leninisme nauw verbonden zijn en dat de vriendschap tussen beide landen "eeuwig en onverbreekelijk" is. De Sowjet-Unie, zo zei hij, is gekomen in de historisch belangrijkste periode van haar ontwikkeling, nl. de opbouw van het communisme. Over de gehele wereld worden de arbeiders hierdoor geïnspireerd. In de Sowjet-Unie van vandaag zien de volkeren van de gehele wereld hun toekomstbeeld.

Volgens Tsjoë En-lai zijn de pogingen van de "imperialisten der Verenigde-Staten en de Joegoslavische revisionisten" om de eenheid tussen China en de Sowjet-Unie te verbreken tot mislukken gedoemd.

Mao's terugreden als staatshoofd.

Volgens de door Peking gegeven uitleg zou Mao-Tse-toeng gedurende enige jaren herhaald de wens hebben geuit te worden ontheven van het presidentschap der Chinese Volksrepubliek. Dit verzoek is

thans ingewilligd door het centraal comité in zijn zitting van november/december 1958. Het terugtreden van Mao als staatshoofd heeft geenszins een politieke degradatie in te houden, aangezien hij voorzitter der Chinese Communistische Partij is gebleven en als zodanig de wezenlijke machthebber van de Chinese staat. Evenals bij het XIXde en XXste CPSU-congres het geval was, liet partijvoorzitter Mao ook thans in Moskou verstek gaan.

Verwacht wordt dat Mao zich in toenemende mate zal gaan bezighouden met marxistisch-leninistische studies en met zijn literaire arbeid. Alom hebben de communisten - ook buiten China. - hem onlangs nog bij zijn vijftenzestigste verjaardag uitbundige lof toegezwaaid.

Joegoslavische critiek.

Maarschalk Tito onderwierp de politieke ontwikkeling in China aan scherpe critiek in een rede te Novo Mesto op 23-12-58.

Peking heeft z.i. met grote binnenlandse moeilijkheden te kampen, waarvoor het ook buiten het eigen land naar mogelijkheden tot afreageren zoekt. Joegoslavië werd daarbij het mikpunt. Waarschijnlijk acht China de wijze waarop het socialisme in Zuidslavië wordt opgebouwd hinderlijk voor de zelf gekozen methoden, met militaire communes enz. Het is China's eigen zaak de opbouw van het socialisme op een militaire wijze na te streven. Het behoort daarbij evenwel Joegoslavië met rust te laten.

Wanneer de Chinese leiders zeggen, dat zij het levenspeil der bevolking voor de eerstkomende vijftien jaar niet wensen op te voeren dan zijn, aldus Tito, hun argumenten daarvoor niet de onze. Het socialisme is geen abstractie. De dingen worden gebouwd voor mensen, voor een volk, voor de tegenwoordige en toekomstige generaties.

Om uit de moeilijke internationale verwickelingen te geraken is volgens de maarschalk een beleid van vreedzame coëxistentie nodig van verschillende landen, ongeacht hun intern maatschappelijk systeem. De maarschalk ziet dit als de enige uitweg. Volgens hem zijn de Chinese leiders tegen coëxistentie, omdat zij de opvatting huldigen, dat deze alleen het kapitalisme ten goede komt.

Het socialisme kan, zo besloot Tito, in het huidige tijdsgezicht van internationale spanningen niet worden opgebouwd indien men aanhoudend in de veronderstelling leeft, dat het vandaag of morgen atoombommen zal beginnen te regenen.

Andere reacties.

Opvallend is de wijze waarop de pers in de Sowjet-Unie aan de Chinese partijresolutie van 10-12-'58 is voorbijgegaan. De "Prawda" bracht wel de tekst, maar gaf geen commentaar.

In enkele satellietpartijen, speciaal die van Bulgarije en Albanië, was na augustus 1958 prijzend over de door Ghina gehuldigde opvattingen geschreven door enkele doctrinaire partijfunctionarissen. Sedert de door Peking bekend gemaakte "correcties" in december jongstleden is echter de toon meer getemperd. De stichting van volkscommunes, zo werd nadien bijvoorbeeld in het Bulgaarse partijdagblad betoogd, betekende niet dat het communisme in China reeds was ontstaan.

Mede uit twee Waarheidsartikelen zou de aanwijzing kunnen worden geput, dat de communistische pers er op uit is de in de jongste maanden gerezen misverstanden op te helderen.

Het CPN-dagblad bracht resp. op 10 en 17 januari artikelen van het lid van het partijbestuur, de auteur Theun de Vries over de Chinese volkscommunes, onder de titel "Nieuw licht in het Oosten". Het experiment wordt daarin toegejuicht maar toch niet meer geacht dan een "kiemcel van het communisme".

Sommige niet-communistische commentatoren beschouwen de december-resolutie als een "terugtocht" van Peking. Naar hun mening interpreteert de internationale communistische beweging de communes in China als "een specifieke verschijningsvorm van het Chinese socialisme".

* * *

HOOFDSTUK II - ACTIVITEITEN VAN DE CPN EN HAAR HULPORGANISATIES.

De CPN.

Dagelijks bestuur en partijsecretariaat.

In zijn zitting van 10 en 11 januari koos het partijbestuur uit zijn midden het dagelijks bestuur en het partijsecretariaat. De hierin reeds zitting hebbende personen werden allen herkozen.

Na de dood van _____ en het royeren van Gerben Wagenaar bestond het dagelijks bestuur nog uit zeven personen. In de loop van 1958 werden daaraan toegevoegd _____ en _____

_____ . Dit negental werd nu uitgebreid met _____ , secretaris van het district Amsterdam, wiens benoeming opmerkelijk mag heten, gezien de beschuldigingen van secretarisme, die de laatste tijd tegen hem werden ingebracht. In het dagelijks bestuur en het partijsecretariaat (met * aangeduid) hebben thans zitting:

- * Marcus Bakker - Lid hoofdredactie "De Waarheid", lid Tweede Kamer;
 - Partijfunctionaris belast met vakverenigingsaangelegenheden;
- Friedl Baruch - Lid hoofdredactie "De Waarheid";
 - 1e secretaris district Rotterdam;
- * Paul de Groot - Algemeen secretaris, lid Tweede Kamer;
 - Secretaris district Zaanstreek;
- * Henk Hoekstra - Organisatie-secretaris;
 - 1e secretaris district Amsterdam;
- * Harry Verhey - Tweede algemeen secretaris en
- Joop Wolff - Lid hoofdredactie "De Waarheid", voorzitter ANJV.

Het partijsecretariaat wordt thans gevormd door vier personen. Voor het royement van Gerben Wagenaar en het overlijden van _____ telde het vijf leden. Marcus Bakker is nieuw toegetreten. De door Wagenaar uitgeoefende functie van partijvoorzitter werd sedert april 1958 niet meer vervuld.

De verkiezingsactie.

Het ontworpen plan de campagne voor de verkiezingsstrijd draagt duidelijk de sporen van gebrek aan geld en van de korte tijd

van voorbereiding. Van de partijleden wordt verwacht, dat zij zich meer dan anders zullen bezighouden met clandestien plakken en kal-ken. In versterkte mate moeten de afdelingen en districten voor eigen rekening bedrijfs- en buurtkranten verspreiden. De door het partijbestuur te verstrekken kopij voor de blaadjes zal op de verkiezingsactie worden afgestemd. Tevens moet in deze kranten de "congresoproep" worden opgenomen.

Centraal zou het partijbestuur ter beschikking stellen:
twee "huis aan huis"-manifesten, die in januari en februari verspreid dienden te worden;
"een laatste aanwijzing", begin maart huis aan huis of bij de stemlokalen af te geven;
drie brochures, resp. met als onderwerp: "Vier redevoeringen van Paul de Groot in de Tweede Kamer"; "De vraagstukken waar het thans om gaat" en een "Biografie van Paul de Groot".

Deze brochures worden tegen een klein bedrag verkocht.

Om de partijgenoten nog meer gelegenheid te verschaffen actief aan de campagne voor de verkiezingen deel te nemen, zal tot het einde daarvan de scholing in de afdelingen worden stopgezet.

Verspreid over het gehele land zullen ongeveer 150 openbare vergaderingen worden gehouden waarin als attractie de Oost-Duitse film "Der Teufelskreis" zal worden vertoond. Deze communistische propaganda-film behandelt het op de Rijksdagbrand gevolgde Leipziger proces. De figuur van de daarbij betrokken Kominternleider, de Bulgaar , wordt erin verheerlijkt.

De CPN-candidatenlijst.

Bij elke na-oorlogse verkiezing van de Tweede Kamer heeft de "verzetsheld" Wagenaar gefungeerd als paradepaard op de CPN-candidatenlijst.

Met de door Paul de Groot georganiseerde campagne tegen de illegale partijleiding zijn in feite alle vooraanstaande figuren uit het communistische verzet gediscrimineerd. De vervanging van Wagenaar als lijststaanvoerder door een ander uit de kring van het verzet was daarom niet mogelijk .

Omdat Paul de Groot volgens "De Waarheid" van 15 januari "het vertrouwenwekkend symbool is van een communistische politiek" besloot het partijbestuur hem als lijsttrekker te laten optreden.

Om aan de persoonlijke verdiensten van Paul de Groot voor de CPN in brede kring bekendheid te geven wordt thans, zoals hiervoren vermeld, een korte biografie over zijn persoon als brochure verspreid. Naar verluidt werd de samenstelling daarvan opgedragen aan Joop Wolff, tot voor kort de Moskouse correspondent van "De Waarheid".

Op de voor alle kieskringen gelijklopende kandidatenlijst prijken dertig namen. Na Paul de Groot komen er resp, als no. 2 en 3 op voor de huidige Tweede Kamerleden Marcus Bakker en . Het gros van de overige kandidaten komt uit districtsbestuurskringen en uit de EVC-1958. Op niet verkiesbare plaatsen staan o.a. drie vrouwelijke kandidaten alsmede de 80-jarige Ir. .

De personen, vermeld op de CPN-candidatenlijst, worden door "De Waarheid" gekarakteriseerd als vooraanstaande arbeiders uit verschillende beroepen, vooraanstaande figuren van het platteland, vooraanstaande intellectuelen en communistische vrouwen, die in het organisatie-werk bekendheid hebben gekregen.

Verkiezingsfonds CPN.

Op het jongste partijcongres (Kerstmis 1958) heeft het Tweede Kamerlid Marcus Bakker betoogd, dat de CPN in staat moet zijn thans een efficiënter verkiezingsactie te voeren dan voorheen. Hij achtte het ook mogelijk dit met veel minder geld te doen. Voor het te vormen verkiezingsfonds verwacht men met een bedrag van slechts f 80.000.- uit te komen. (f 175.000.- in 1956).

De leiding van de CPN, die met ernstige financiële moeilijkheden kampt, zag in de huidige situatie kennelijk weinig mogelijkheden een groter bedrag bijeen te brengen.

Bovendien moest de actie voor het verkiezingsfonds worden ingevoegd in de al enige tijd lopende inzamelingscampagne voor de krant en de partij. Het "verplichte" aandeel van de districten in de lopende donatiefondsactie is ten behoeve van het verkiezingsfonds met ongeveer de helft verhoogd.

Het totale streefbedrag van beide acties bedraagt thans f 250.000.- Medio januari was totaal ongeveer f 65.000.- bijeengebracht, waarvan f 25.000.- door het district Amsterdam.

Kennelijk twijfelt de CPN-leiding zelf aan het welslagen van de inzamelingscampagne. Zij heeft bijv. de districten en de afdelingen gevraagd te trachten tegen schuldbekentenis gelden te lenen van "kameraden"

meraden" die daartoe in staat zijn, welke bedragen dan na de verkiezingen uit de opbrengst van de actie zouden worden terugbetaald. Verder wordt als vanouds al het mogelijke gedaan om de offervaardigheid te stimuleren. Zo werd de 80ste verjaardag van de "oud-gediende", Ir. , dienstbaar gemaakt aan de inzamelingsactie. had in "De Waarheid" verzocht hem geen persoonlijke geschenken te doen maar te offeren voor het verkiezingsfonds. Dit leverde de partij f600.- op.

De actie in haar geheel wordt in "De Waarheid" dagelijks in een speciale rubriek "De partij doet 't" onder de aandacht gebracht.

Nieuwe obligatielening.

Naar verluidt heeft de leiding van de CPN onlangs besloten een nieuwe obligatielening uit te geven, groot nominaal f 200.000.-, rentende 4½% in stukken van f 1.000.-, f 100.-, f 25.- en f 10.-, ditmaal op naam van de stichting "Bepenak". Per advertentie heeft deze stichting in "De Waarheid" medegedeeld, dat houders van uitgelote obligaties van vorige leningen (1946, 1947, 1948 en 1950), die nog niet ter verzilvering werden aangeboden, deze kunnen omwisselen voor obligaties van de lening 1958.

De Bruggroep.

Deelneming aan de verkiezingen.

Op 10 en 11 januari vond te Amsterdam een landelijke conferentie plaats van de Bruggroep waaraan 206 personen deelnamen. Het voornaamste onderwerp om te bespreken was de vraag of door de groep met een eigen kandidatenlijst aan de verkiezingen moest worden deelgenomen. Bij de leiding bleken daarover de meningen uiteen te lopen. Dientengevolge voerde in eerste instantie Henk Gortzak als voorstander en het oud CPN-Tweede Kamerlid Jan Hoogcarspel als tegenstander van afzonderlijke deelneming het woord.

In de loop van de bijeenkomst bleek dat de meeste aanwezigen een eigen lijst verlangden. Vooral de functionarissen van de "oude" EVC waren daarvan warme voorstanders. De opposanten bevonden zich meer onder hen die zich tot nu toe op de achtergrond hebben gehouden. Volgens hen moest men blijven vasthouden aan het oorspronkelijk gestelde doel, t.w. hervorming van de CPN. Afzonderlijke deelneming aan de verkiezingen zou h.i. de splitsing blijvend maken.

Met 193 stemmen voor, 8 tegen en 5 onthoudingen besloot de conferentie tot het uitkomen met een eigen lijst. Opgetreden zal worden onder de naam "De Brug voor Vrede en Socialisme".

De kandidatenlijst.

Met uitzondering van Middelburg, 's-Hertogenbosch en Tilburg zal de groep in alle kieskringen aan de verkiezingen deelnemen. Op alle lijsten komen dezelfde 16 kandidaten voor. De eerste vier plaatsen worden ingenomen door Gerben Wagenaar, Henk Gortzak, Mevrouw Lips-Odinot en Bertus Brandsen. Getracht is de lijst representatief te doen zijn voor het gehele land. Naast negen Amsterdammers vermeldt de lijst de namen van zeven in andere plaatsen woonachtige kandidaten.

Tegen veler verwachting komen enkele leidende figuren van de Bruggroep, zoals en Jan Hoogcarpel niet op de lijst voor. "De Waarheid" veronderstelde, dat sommige personen, hoewel zij in het verborgene al het mogelijke doen om de CPN schade toe te brengen, er blijkbaar voor terugschrikken hun naam te verbinden aan de lijst van het "openlijke verraad".

Vorming strijdfonds.

Algemeen oordeelde men ter conferentie dat het beter was met het formeel oprichten van een eigen communistische partij te wachten, tot de verkiezingen achter de rug zullen zijn. Een gunstig verkiezingsresultaat van de Bruggroep, zo werd verondersteld, zou mogelijk voor het CPN-partijbestuur aanleiding zijn reële onderhandelingen met de groep te beginnen.

Teneinde niettemin tot een nauwer onderling verband te komen werd overgegaan tot het oprichten van "een organisatie", onder de naam: "Strijdfonds voor Vrede en Socialisme". Het fonds kent "leden" en houdt een ledenregistratie bij. De leden ontvangen een bewijs van lidmaatschap, verplichten zich tot het betalen van een wekelijkse contributie van 25 cent en ontvangen dan "De Brug".

De leiding van het strijdfonds berust bij een landelijk comité, dat ter zijde wordt gestaan door plaatselijke comité's, die 70% van de door hen ontvangen contributie en andere inkomsten aan het landelijk comité afdragen. Het fonds heeft tot taak het voeren van de verkiezingsstrijd ten behoeve van de Bruggroep.

Een poging tot verzoening.

Gebleken is, dat Jan Hoogcarspel - al dan niet met voorkennis van de leiding van de Bruggroep - zich kort voor de conferentie van de groep in verbinding heeft gesteld met , de secretaris van het partijdistrict Rotterdam, tevens lid van het dagelijks bestuur van de CPN.

Bij Hoogcarspel heeft zonder twijfel de bedoeling voorgezet de partijleiding te wijzen op het gevaar, dat de Bruggroep met een eigen lijst zou uitkomen, hetgeen z.i. mogelijk voorkomen kon worden als het CPN-bestuur tot zekere concessies bereid zou zijn.

De poging van Hoogcarspel leidde tot het aan het ANP afgeven van een verklaring van het partijbestuur, waarin dit, onder verwijzing naar het desbetreffende besluit van het 19de partijcongres, o.m. nogmaals zijn bereidheid uitte om een gesprek te beginnen met diegenen van de Bruggroep, die tot de CPN wensten terug te keren.

Bij de heropening van de landelijke conferentie op 11 januari deelde Gortzak mede, dat hem door een koerier van het partijbestuur een afschrift van deze verklaring was thuis bezorgd. Na een korte discussie werd besloten een deputatie, waarvan Gortzak en Hoogcarspel deel uitmaakten, naar "Felix Meritis" te zenden, waar het partijbestuur toen in zitting bijeen was. De deputatie had de opdracht aan Paul de Groot de uitnodiging over te brengen de conferentie te komen toespreken.

In "Felix Meritis" werd de delegatie te woord gestaan door Paul de Groot zelf, Harry Verhey, Marcus Bakker en Henk Hoekstra. Hun werd te kennen gegeven, dat de Bruggroep de door het congres gestelde voorwaarden, waaronder de opposanten weer tot de partij kunnen toetreden (zie M.O. 12 - 1958), niet kon aanvaarden, maar overigens bereid bleef tot het voeren van een gesprek over het herstel van de eenheid. De uitnodiging aan De Groot om het congres te komen toespreken werd eveneens overgebracht. De Groot c.s. gaven te kennen een en ander in het partijbestuur te willen bespreken en zegden toe de conferentie later op de dag met het resultaat van dat overleg in kennis te zullen stellen.

De beslissing van het partijbestuur werd inderdaad diezelfde dag per brief aan de conferentie kenbaar gemaakt. Het partijbestuur (i.c. Paul de Groot) eiste daarin o.m. dat de conferentie zou besluiten niet met een eigen lijst aan de verkiezingen deel te nemen. Een dergelijk besluit zou worden opgevat als een bewijs van de goede wil

van de Bruggroep. De algemeen secretaris zou dan bereid zijn een afgevaardigde te zenden naar een later door de Bruggroep te houden vergadering. In het andere geval zou het partijbestuur de opposanten aanmerken en bejegenen als "onderkruipers".

Daar de conferentie de eis van het partijbestuur onaanvaardbaar achtte, werd de brief voor kennisgeving aangenomen.

Reactie van de CPN.

Voor en na heeft de partijleiding de Bruggroep gekenschetst als een onbetekenend en tot machteloosheid gedoemd clubje te hoop gelopen querulanten. Hun verdwijning uit de CPN-gelederen zou in feite een versterking van de partij betekenen.

De felle reactie van het partijbestuur op het besluit tot het zelfstandig deelnemen van de Bruggroep aan de verkiezingen wijst er evenwel op dat men daarover ernstig verontrust is. Marcus Bakker bijv. gaf hiervan blijk in een artikel, dat wat kwaadaardigheid betreft wellicht alles te boven gaat wat hem tot dusver uit de pen is gevloeid. ("De Waarheid" 11-1-59) :

"Majoor Wagenaar van de Binnenlandse Strijdkrachten en Generaal Koot en veldmaarschalk Montgomery heeft thans zijn verkiezingslijst aangekondigd. Het politieke verraad, dat een jaar geleden aan de dag trad, vindt hier nu zijn bekroning".

Na "zijn" lezing gegeven te hebben over de gang van zaken en de verzoeningspoging van 11 januari suggereert Marcus Bakker verder:

"Het is allemaal zo helder als glas, de heren hadden hun opdracht ontvangen, zoals uit hun organen 'De Telegraaf', 'De Volkskrant' en 'Het Vrije Volk' blijkt..... En als men in ogen-schouw neemt hoe vlot zij de negenduizend gulden die nodig zijn voor de candidaatstelling in alle kieskringen op tafel weten te leggen, terwijl zij reeds scheppen geld weggooien aan diverse drukwerken, kan er nog wel wat provocatorisch gedoe te wachten zijn. Er zijn er die nog wel een paar centen over hebben voor deze onderneming. Wat van die zijde komt kan alleen nog met ge-steriliseerde handschoenen worden aangepakt".

Op het thema "onderkruipers" wordt in het partijdagblad van 27 januari voortgeborduurd. In een artikel onder de kop "Onderkruipers-lijst zonder arbeiders" geeft "onze verslaggever" een beschouwing over de samenstelling van de kandidatenlijst van de Bruggroep.

Gelet op inhoud en stijl van bedoelde beschouwing gaat waarschijnlijk achter deze bron-aanduiding Marcus Bakker schuil.

De "verslaggever" meent er allereerst de aandacht op te moeten vestigen, dat Wagenaar via de "Stichting '40-'45" verzocht heeft voor een buitengewoon pensioen in aanmerking te mogen komen. Daar een dergelijk pensioen slechts verleend wordt aan hen die wegens invaliditeit geen werkzaamheden meer kunnen verrichten, concludeert de schrijver o.m. dat Wagenaar het plan heeft om zich kort na zijn verkiezing - die evenwel weinig waarschijnlijk wordt geacht - terug te trekken. "Naar wij echter vernemen" - zo schrijft "onze verslaggever" - "heeft Wagenaar zich slechts topcandidaat laten stellen om te proberen door het gebruik van zijn naam als vroegere lijsttrekker van de CPN een deel van het kiezerskorps dat communisten wil stemmen, in verwarring te brengen".

De rest van het artikel is een aaneenschakeling van pogingen de lijst van de Bruggroep bij de arbeiders in discredit te brengen. De "onderkruiperslijst" is niet alleen een vergaarbak van elementen, die reeds jaar en dag door de arbeidersbeweging doorzien en verafschuwd worden, zo heet het o.m., doch heeft ook als enig programmpunt: optreden tegen de CPN.

Jan Hoogcarspel geschorst.

Het bestuur van het partijdistrict Rotterdam heeft het lid van de Provinciale Staten van Zuid-Holland, tevens oud lid der Tweede Kamer, Jan Hoogcarspel, als partijlid geschorst, in afwachting van zijn royement. Hoogcarspel heeft niet voldaan aan de hem na de conferentie van de Bruggroep - waaraan hij had deelgenomen - gegeven opdracht, zijn afkeuring over het optreden van de groep uit te spreken. Hoogcarspel is een der oudste leden van de CPN, met een belangrijke staat van dienst. Als leraar aan een HBS te Rotterdam hield hij zich voor de oorlog in de periode dat het zgn. ambtenarenverbod gold, op de achtergrond. Zijn toewijding voor de communistische zaak ziet hij "beloond" in "De Waarheid" van 14 januari, die betoogt dat Hoogcarspel zijn hele leven in de oppositie heeft doorgebracht en aangepapt heeft "met zulke duistere figuren als _____, die zich in de oorlog als nazi-agent ontpopte en Dr. _____, die na de oorlog specialist voor 'Elseviers Weekblad' in anti-communistische zaken is geweest".

MANTELORGANISATIES.

Vredesbeweging.

Wereldvredesraad.

Onder voorzitterschap van professor heeft het uitvoerend comité van de Wereldvredesraad op 19 en 20 december 1958 te Helsinki vergaderd. De bijeenkomst was geheel gewijd aan de campagne voor het verbod van proeven met kernwapens. Er is een verklaring uitgegeven, waarin stopzetting van de proeven met kernwapens wordt gevraagd, ondertekening van een niet-aanvalsverdrag tussen de oostelijke en westelijke blokken, instelling van een atoomvrije zone in Europa en een snelle oplossing van de kwestie Berlijn.

Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de WVR zal in mei aanstaande te Stockholm een buitengewone vergadering van de Raad worden gehouden. Voordien (21 februari) zal het Bureau van de WVR nog in Moskou bijeenkomen.

Aansluitend op het overleg in de Finse hoofdstad heeft het secretariaat van de Wereldvredesraad op 4 en 5 januari in Sofia een vergadering belegd met vertegenwoordigers van de vredesbewegingen uit de socialistische landen van Europa en Azië, waarin over de uitvoering van de te Helsinki genomen besluiten is gediscussieerd.

Nederlandse Vredesraad.

Zoals reeds eerder werd gesignaleerd zoekt de Nederlandse Vredesraad naar nieuwe maatregelen om zijn aanhangers nauwer aan zich te binden.

In verband hiermede is de Raad er toe overgegaan voor lezers van "Vrede" de mogelijkheid van vacantiereizen naar het buitenland te onderzoeken. Hiertoe is de "Reisdienst" van het blad "Vrede" gevormd. Hoewel er nog geen definitieve besluiten zijn genomen, worden onder meer reizen naar de Sowjet-Unie en Tsjechoslowakije overwogen..

Verkiezingen.

Het algemeen bestuur van de Nederlandse Vredesraad heeft in verband met de a.s. verkiezingen een verklaring uitgegeven over de "taak van de Nederlandse Vredesbeweging in 1959".

Daarin worden de medewerkers, dat zijn de leden van de plaatselijke comité's, opgeroepen alle acties te ondersteunen, die vraagstukken van de vrede in de verkiezingsstrijd kunnen betrekken.

Het ligt in de bedoeling de kiesgerechtigden op een of andere wijze ervan te doordringen, dat een "vredespolitiek" het meest wenselijke is. Hoe het zou moeten geschieden zegt het algemeen bestuur niet, dit kennelijk aan de fantasie van de "medewerkers" overlatend. Wel wordt een program van vier punten voor deze activiteit als richtlijn gegeven. Men moet speciale aandacht schenken aan:

1. het verband tussen bewapeningslasten en bestedingsbeperking;
2. de vestiging van raketbases in Nederland;
3. de onvoorwaardelijke en definitieve stopzetting van proeven met kernwapens en
4. de verhouding tussen Nederland en Indonesië.

Het algemeen bestuur zal zelf wel nauwelijks geloven aan het bestaan van brandende belangstelling voor deze punten, doch het "acht het de plicht van de vredesbeweging er voor te zorgen, dat zij de aandacht krijgen, die zij verdienen". Bij de coalitie op brede basis, zo wordt gesteld, zijn alle elementen van een op internationale ontspanning gerichte buitenlandse politiek steeds opgeofferd. De huidige politieke crisis en de naderende verkiezingen bieden echter de mogelijkheid van een herwaardering.

De opwekking tot - zij het indirecte - deelname aan de verkiezingsactie valt buiten het normale arbeidsterrein van de vredesbeweging. Zij zal in de CPN met welgevallen zijn ontvangen. Deze partij moet immers alle zeilen bijzetten bij haar pogen om in het parlement de plaatsen terug te winnen, die door het conflict met de "Bruggroep" zijn verloren gegaan.

Het is niet bekend of deze oproep van de NVR door de CPN is geïnspireerd. Een andere communistische mantelorganisatie, het ANJV, heeft op zijn beurt - maar dan openlijk - zijn leden aangespoord tot het ondersteunen van de CPN-verkiezingscampagne.

Verzetsbeweging.

FIR-congres.

Op 28 en 29 november 1958 vond te Wenen onder leiding van de Oostenrijkse vice-president Dr. , de 1ste zitting plaats van het 3de congres van de Fédération Internationale des Résistants (FIR).

Het bestuur (Bureau) van de FIR stelde voor de volgende zittingen pas te houden in het voorjaar van 1959. Van Franse zijde was nl. om uitstel gevraagd in verband met de nationale verkiezingen. Men ging met dit voorstel accoord en de volgende zittingen worden verdaagd tot 20 maart a.s.

Circa veertig gedelegeerden hebben de eerste (november)bijeenkomst bijgewoond. Secretaris-generaal, , gaf een verslag van de werkzaamheden van de FIR. In verschillende landen nemen, volgens hem, het nationaal-socialisme en fascisme weer in macht toe. Hij riep alle oud-verzetsstrijders op tot grotere waakzaamheid. "Eenheid van alle verzetsstrijders" moet het advies zijn van het congres in maart.

Een door de FIR uitgegeven verklaring sprak zich uit voor het instellen van een atoomvrije zône in Europa en voor de stopzetting van de proeven met kernwapens.

Vereniging "Verenigd Verzet 1940-1945".

Het uitstellen van het FIR-congres zal de leiding van de vereniging "Verenigd Verzet 1940-1945" niet onwelkom zijn geweest. In ons land was immers van desbetreffende voorbereidingen nauwelijks iets gekomen.

Waarschijnlijk ligt de oorzaak hiervan in de controverse, die zich nog steeds in de vereniging manifesteert tussen de doctrinair-communistische volgelingen van Gerrit Blom enerzijds en de aanhangers van de inmiddels uitgetreden hoofdbestuurder anderzijds. Laatstgenoemde is, zoals bekend, voorstander van een soepeler verenigingsbeleid.

In het verdagen van het FIR-congres heeft het hoofdbestuur van "Verenigd Verzet" tevens aanleiding gevonden zijn eigen congres (dat op 7 en 8 februari zou plaatsvinden) uit te stellen tot na de FIR-zitting.

De vereniging wil haar gehele activiteit richten op het komende internationale congres. Men is voornemens een zo representatief mogelijke Nederlandse delegatie naar Wenen te zenden.

Vereniging "Nederland-USSR".

De Vereniging "Nederland-USSR" heeft in januari een "Nationale amateurfoto- en filmwedstrijd Nederland" uitgeschreven.

In "De Waarheid" en in het fototijdschrift "Focus" zijn daarvoor advertenties geplaatst. Voorts heeft men een betrekkelijk groot aantal amateur-fotografen rechtstreeks een folder toegezonden. Reeds in de "Haagse Courant" van 5-11-58 was over deze wedstrijd een aankondiging per advertentie verschenen. Gezien het ruime tijdsverloop tussen deze kennisgeving en die van het hoofdbestuur heeft het er alle schijn van, dat de Haagse afdeling van de vereniging op eigen initiatief en buiten medeweten van het hoofdbestuur te Amsterdam tot plaatsing van de annonce is overgegaan, nog eer het voorbereidende werk gereed was.

Voor mededinging naar de prijzen kunnen worden ingezonden foto's, kleurendia's en films, gemaakt in Nederland, die betrekking hebben op landbouw, scheepvaart en visserij, industrie, onderwijs, kunst en sport, stad en dorp. De foto's dienen te zijn voorzien van gegevens omtrent datum en plaats van opname. De termijn van inzending sluit op 1 april 1959.

Voorts is bekend gemaakt, dat het volgens de jury daarvoor geschikte materiaal naar de USSR zal worden gezonden. Een "amateurfotografenclub" te Moskou zal met deze geselecteerde collectie een expositie inrichten, die de bedoeling heeft in de USSR bekendheid te geven aan het niveau, dat door de amateurfotografen in Nederland is bereikt. De jury bestaat uit _____ en _____, allen deskundig op het gebied van de fotografie. In de CPN en in met deze partij sympathiserende kringen zijn het geen onbekenden.

De wedstrijd dient vermoedelijk uitsluitend een propagandistisch doel. Met de "amateurfotografenclub" te Moskou zal worden bedoeld de vriendschapsvereniging "USSR-Nederland" in oprichting. (In de loop van 1958 zijn onder auspiciën van de "Unie van Sowjet-verenigingen van vriendschap en culturele betrekkingen met het buitenland" - opvolgster van de WOKS - talloze vriendschapsverenigingen op bilaterale grondslag in het leven geroepen. De oprichting ervan gaat veelal gepaard met muziekavonden en tentoonstellingen.)

Jeugdbeweging.

ANJV-festival opnieuw uitgesteld.

Zoals bekend nam het ANJV-congres vorig jaar april het besluit met Kerstmis een "nationaal festival voor vrede en vriendschap" te organiseren, er op gericht vrede en vriendschap tussen de jongeren

van alle landen te bevorderen. Voorts zouden de deelnemers zich moeten uitspreken tegen de proeven met atoombommen en tegen de aanleg van raketbases in Nederland. Het lag in de bedoeling zoveel mogelijk andersdenkenden aan te trekken, waarbij men speciaal het oog had op "jeugdige sociaal-democraten". Het congres benoemde een commissie, die met de voorbereidende werkzaamheden werd belast.

In de loop van oktober stelde het ANJV het festival uit tot Pasen 1959. Het besluit van het CPN-partijbestuur om gedurende de Kerstdagen het 19de partijcongres te houden, was daaraan niet vreemd. De ANJV-organisatoren kwamen daarenboven goed van pas, aangezien zij nog vrijwel geen voorbereidingen voor het festival hadden getroffen.

Sindsdien heeft het ANJV getracht daarmee een begin te maken en contacten te leggen met andersdenkenden. Voorzover bekend vond deze poging bij de niet-communistische jeugd weinig weerklank. Het kwam de organisatoren dan ook ongetwijfeld goed uit, dat het bestuur nogmaals besloot het festival uit te stellen en het eerst aan het einde van dit jaar te houden. Deze laatste beslissing moet wel vrij plotse-ling gevallen zijn, want het januari/februari-nummer van "Jeugd" bevatte reeds een programma van de komende festiviteiten. De bedoelde publicatie kon nog net worden achterhaald door een in hetzelfde nummer opgenomen, nagekomen bericht, dat het festival in verband met de vervroegde verkiezingen opnieuw was uitgesteld.

Eind januari verwittigde het ANJV-hoofdbestuur de afdelingen en leden per circulaire van de gang van zaken. Het verbond - zo werd daarin medegedeeld - had besloten zich bij de komende verkiezingen "volledig in te zetten" om de CPN in zijn strijd tegen de reactie te steunen. Dit heette de beste manier waarop het ANJV zich als linkse arbeidersjeugdorganisatie tegen de politieke machtsgreep van de grootkapitalisten kan verzetten. Met het oog hierop zullen de activiteiten voor de jeugdvredesmanifestatie tijdelijk worden opgeschort.

Mutaties dagelijkse leiding ANJV.

De samenstelling van de dagelijkse leiding van het ANJV werd kortgeleden gewijzigd. Zo kreeg na haar terugkeer uit Moskou - waar haar echtgenoot, Joop Wolff, optrad als correspondent van "De Waarheid" - weer de functie van secretaresse. , voorheen verantwoordelijk voor Rotterdam en omgeving en in oktober 1958 als zodanig vervangen, maakt voortaan geen deel meer uit van

het dagelijks bestuur. Hij is nu instructeur van het ANJV-district Amsterdam. Zijn opvolger in Rotterdam, , heeft ook zijn plaats in de dagelijkse leiding ingenomen. Ook werd bekend, dat secretaris van het Amsterdamse district, geen lid meer is van de dagelijkse leiding. De reden van deze laatste mutatie is niet bekend.

Contact met buitenlandse jeugdorganisaties.

Het van 27-29 november in Bulgarije gehouden 4e congres van het Dimitrow Jeugdverbond werd namens het ANJV bijgewoond door , lid van het hoofdbestuur en penningmeester van het Amsterdamse district. Veertien dagen nadien reisde , lid van de dagelijkse leiding en secretaris voor de drie noordelijke provincies, naar Praag om daar het ANJV te vertegenwoordigen op het van 13 tot 15 december gehouden 3e congres van de Tsjechoslowaakse Jeugd Unie.

ANJV-scholing.

Sinds het nieuwe seizoen tracht het Verbond zijn scholing te verbeteren door in de verschillende districten scholingsweekends te organiseren. Daar komen onderwerpen aan de orde zoals de perspectieven van het communisme, Indonesië en de strijd tegen het Nederlandse kolonialisme, het fascisme in Europa en de socialistische opbouw in China.

Vooraanstaande communisten treden bij de behandeling als scholingsleiders op.

7e OPSJ-congres.

Op 3 en 4 januari organiseerde de "Organisatie Progressieve Studerende Jeugd" in de jeugdherberg "De Zonnehoeve" te Blaricum haar 7e congres. besteedde in zijn inleidingstoespraak veel aandacht aan "de steeds snellere afbrokkeling van het kolonialisme". In Azië en Afrika voltrekken zich grote veranderingen, omdat in die volkerengemeenschap meer en meer landen hun plaats als onafhankelijke staten innemen.

Het congres ging accoord met een voorstel om op de scholen een onderzoek in te stellen naar het leermateriaal. Daarbij wil men nagaan of atlanten en leerboeken wel "de juiste voorlichting" inzake de ontwikkeling in Azië en Afrika bevatten. Hiertoe werd een uitge-

breide studiegroep van scholieren gevormd, die tot taak zal krijgen een aanvullende kaart en een rapport samen te stellen over de huidige situatie in Azië en Afrika. Het ligt in de bedoeling deze uitgaven te zijner tijd onder de scholieren te verspreiden. De OPSJ ziet hierin een middel voor het opgang brengen van een gesprek over deze aangelegenheid. Ook spraken de congresgangers zich uit tegen de vestiging van "Amerikaanse" raketbases in ons land en tegen de uitzending van Nederlandse troepen naar Nieuw Guinea. Over beide zaken werden protestbrieven aan de regering verzonden.

Besloten werd in de bestaande afdelingen schoolcentra te vormen, waarmede de OPSJ het dagelijkse contact met de scholieren - dat tot nu toe te wensen overliet - zal trachten te verbeteren. De OPSJ-leden kunnen dan in het eigen schoolcentrum zelfstandig activiteiten ontplooiën. Tijdens de huishoudelijke zitting koos het congres, zoals gebruikelijk, de organisatieraad, die op zijn beurt als voorzitter herkoos.

Naar aanleiding van de recente veroordeling van twee Amerikaanse negerjongetjes verspreide de OPSJ een manifest onder de leerlingen van middelbare en ULO-scholen te Amsterdam. In dit geschrift wordt geprotesteerd tegen "de stuntelige poging van de Amerikaanse Ambassade hier te lande om de verontwaardiging en de opgelaaide storm van protesten van de scholieren te dammen".

De scholieren werden opgeroepen alles te doen om te helpen het vonnis vernietigd te krijgen. Met hetzelfde oogmerk organiseerde de OPSJ op 31 januari jl. in Amsterdam een scholierenbijeenkomst, waarin deze kwestie en meteen maar even "het koloniale vraagstuk" besprak.

Zitting Executief Comité WFJDJ.

De belangstelling van de OPSJ voor de ontwikkeling in Azië en Afrika vloeit natuurlijk voort uit de activiteiten van de internationale communistische jeugdorganisaties. Nog geen maand voor het OPSJ-congres, nl. van 7 tot 10 december kwam te Colombo het Executief Comité van de Wereld Federatie van Democratische Jeugd (waarbij de OPSJ is aangesloten) in vergadering bijeen. Als eerste punt stond daar het ontwikkelen van vriendschappelijke relaties tussen de jeugdorganisaties van Azië en Afrika en de rest van de wereld op de agenda. Bij de be-

handeling werd vastgesteld dat de strijd vóór de vrede, vóór de stopzetting van proeven met kernwapens, vóór ontwapening en vreedzame co-existentie moest worden verbonden met de strijd tegen kolonialisme en tegen inmenging in binnenlandse aangelegenheden van andere landen.

In augustus 1959, zo werd te Colombo besloten, zal in Tsjechoslowakije de algemene vergadering van de WFDJ gehouden worden.

* * *

VAKBEWEGING.

Oude nieuwe koers van communistische leiders.

Het januari-nummer van "Strijdend Nederland", het maandbladje der EVC-1958, suggereert in een artikel getiteld "Hoe naar de eenheid?" dat er hier en daar besprekingen tussen bestuurders van het NVV en van de EVC hebben plaats gehad. De EVC-1958 - die een dergelijk contact, ook om propagandistische redenen, vurig begeert - spreekt reeds van "overleg met het NVV" als maar enkele van haar leden (die zich niet eens als zodanig behoeven te hebben bekend gemaakt) een NVV-bestuurder aanklappen en hem bereid vinden enkele vragen, bijv. over het nut van werkclassificatie, te beantwoorden. Op vergaderingen van CPN en EVC-1958 wordt daarna hoog opgegeven van het "veelbelovende contact dat kon worden gelegd".

Het geven van een zodanige, gekleurde voorstelling van zaken past geheel in de communistische tactiek van "toenadering" tot het NVV. Ongeacht de daarbij vertoonde zwenkingen blijft het voornaamste doel onveranderlijk: het veroveren van de leiding van de bonafide vakbonden. Dat is wat de communisten onder "eenheid van vakbeweging" verstaan. De uitlatingen van EVC-1958-bestuurders over nut en noodzaak van een dergelijke "eenheid" komen uiteraard overeen met de desbetreffende betuigingen van de CPN, met name van partijsecretaris Paul de Groot. Ook in vakbondspolitieke zaken is hij de man, die de koers uitstippelt, zoals opnieuw tijdens het jongste partijcongres is gebeurd.

"De Vakbeweging", 14-daags kaderblad van het NVV, heeft hierop in zijn nummer van 6 januari als volgt gereageerd:

"Het driedaags congres van de CPN (26-29 december 1958) heeft sterk in het teken gestaan van de "verbroedering van NVV en EVC". Het heeft in het CPN-gebouw Felix Meritis te Amsterdam gegonsd van de liefdesverklaringen, die de jongens van Paul de Groot, op bevel van hun baas, richtten aan het adres van die goedwillende NVV-mensen, die door hun revisionistische leiders op de verkeerde weg worden gebracht. Paul de Groot en zijn aanhang hebben zich op het congres met overgave aan de nieuwe tactiek gewijd:

bloedzuiger spelen in het lichaam van de bonafide vakbeweging. Het is de CPN'ers en EVC'ers-1958 blijkbaar nog altijd niet duidelijk, dat hun gewroet in onze organisatie geen schijn van kans maakt. Wie zich

in onze rijen ontpopt als communist wordt er prompt uitgesmeten. Wij zijn zó ondemocratisch, dat wij daar zelfs geen zuiveringscongres voor nodig hebben!"

Op deze beschouwing sloeg partijbestuurder Marcus Bakker in "De Waarheid" van 21 januari aan. Het "uitsmijten" noemde hij groot-spraak. Volgens hem lopen er heel wat communisten in de rijen van het NVV mee. Plaatselijk zouden, aldus Bakker, steeds meer NVV-bestuurders geporteerd zijn voor een snelle totstandkoming van de eenheid.

Partijfunctionarissen en voormannen van de EVC-1958 hebben zich de laatste tijd herhaaldelijk alle moeite getroost om op ledenvergaderingen ten behoeve van de communistische zaak enerzijds toetreding tot het NVV aan te bevelen, anderzijds tot versterking van de eigen organisatie aan te sporen. Wat het laatste advies aangaat, bevat het januari-nummer van "Strijdend Nederland" een bijdrage onder de kop: "Nu leden werven!" Daarin wordt een opvoeren van het ledental der EVC-1958 voorgesteld als een vergroten van de mogelijkheid om tot "eenheid van vakbeweging" te komen.

Tijdens EVC-bijeenkomsten blijkt overigens geregeld zelfs onder doorgewinterde bestuurders van de EVC terzake veel verschil van inzicht en ook verwarring te bestaan over de praktische uitvoering van de tegenover het NVV uitgezette koers.

Activiteiten van "oude" EVC en EVC-1958.

Van de "oude" EVC zijn alleen enkele activiteiten, die de verhouding tot het Wereldvakverbond raken, vermeldenswaardig. Ten dele geldt dit ook voor de EVC-1958. Hierop wordt aan het eind van dit hoofdstuk nader ingegaan.

Voor wat het binnenland betreft toonde de BNOP/EVC-1958 enige bedrijvigheid. Deze bond van overheids personeel gaf na zijn weinig succesvolle openbare demonstratieve bijeenkomst op 29 november 1958 te Amsterdam nog een communiqué tegen de werkclassificatie voor ambtenaren uit en liet dit geschrift begin januari volgen door een brochure van 12 pagina's getiteld "Werkclassificatie en merit-rating een gevaar voor elke ambtenaar". Dit vlugschrift bevat een beknopte technische uiteenzetting van de genoemde systemen. Een model der daarbij gebruikte beoordelingslijsten is daaraan toegevoegd. Aan het slot is het bekende communistische standpunt geformuleerd, dat met de in-

voering van deze systemen een aanslag op de positie van het overheidspersoneel wordt beoogd.

(Hoewel in het eerste kwartaal van 1958 het hoofdbestuur van de BNDP zich, op twee leden na, achter de "oude" EVC van Brandsen c.s. stelde, is ook in deze bedrijfsbond bij de verdere ontwikkeling van zaken de activiteit naar buiten uitsluitend uitgegaan van de partijgetrouwe groep, dus van de BNOP'58-bestuurders).

De Metaal/EVC-1958 hield in de hoofdstad op 24 en 25 januari een landelijk congres. Deze organisatie telt momenteel naar schatting 3.000 leden. Aan het congres namen 98 gedelegeerden met stemrecht deel. Voorts waren een vijftientig genodigden aanwezig, o.w. partijsecretaris Paul de Groot en de dagelijks bestuurder van de CPN,

).

Men hield zich voornamelijk bezig met het onderwerp "eenheid in de vakbeweging" en met de agitatie tegen het invoeren van de werkclassificatie. Ten opzichte van de beoogde samenwerking tussen EVC-1958 en NVV maakte bondssecretaris de opmerking, dat de gedachte aan liquidatie van de EVC-1958 radicaal de kop moet worden ingedrukt. Dit neemt z.i. niet weg dat de EVC zich moet toeleggen op éénwoording met het NVV. De stemming op het congres was erg lauw. Wel bleek de leiding een vaste regie te voeren. Nog voordat de congresgangers iets in het midden hadden kunnen brengen, waren zij er toe gebracht de drie dagelijkse bestuurders te herkiezen, t.w. , , resp. als voorzitter, secretaris en penningmeester.

Voor zover bekend hebben buitenlandse gasten het congres niet bijgewoond. Wel ontving de Metaal/EVC-1958 brieven en telegrammen van zusterorganisaties in de USSR, China, Roemenië, Italië, Hongarije en Tsjechoslowakije; de bij het WVV aangesloten vakverenigingsinternationale voor metaalarbeiders zond eveneens een telegrafisch blijk van belangstelling.

Contacten met buitenlandse communistische vakbeweging.

"Strijdend Nederland" van januari maakt melding van brieven die de EVC-1958 ter gelegenheid van de "jaarwisseling uit het buitenland" ontving. Het blad publiceert daarbij enkele passages uit twee nieuwjaarswensen, resp. verzonden door het Centraal Comité der Sowjet-vakbonden in Moskou en door het Wereldvakverbond in

Praag. Voor zover bekend is dit de eerste maal dat het WVV formeel en openlijk tot een zekere "erkenning" van de EVC-1958 is gekomen. Volgens hetzelfde blad zijn voorts nog nieuwjaarswensen ontvangen "o.m. uit Tsjechoslowakije, Hongarije, Roemenië, de DDR, Polen, Albanië, van de Italiaanse CGIL, van de Franse CGT".

VVI-Transport/WVV over Panhonlibco-actie.

In de hoofdstad van Tsjechoslowakije vond op 9 en 10 december 1958 een gecombineerde zitting plaats van de technische commissies voor zeelieden en voor havenarbeiders en binnenvaart, zijnde secties van de VVI-Transport/WVV (vakverenigingsinternationale voor arbeiders in de transport- en havenbedrijven, aangesloten bij het WVV).

De communistische vakbeweging in Nederland was vertegenwoordigd door twee delegaties resp. van de "oude" EVC en van de EVC-1958. Van de eerstgenoemde verschenen de hoofdbestuurleden van de transportbond ABT, , en van de zeeliedenbond ANBZ,

. De EVC-1958 stuurde slechts één vertegenwoordiger, de ABT-hoofdbestuurder F. Meis. De verklaring hiervan kan waarschijnlijk gezocht worden in het feit, dat de zeeliedenbond van de EVC-1958 vorig jaar november als zelfstandige bond werd opgeheven en als afzonderlijke sectie is opgenomen in de ABT-1958.

Het belangrijkste punt van dit overleg in Praag was de behandeling van vraagstukken met betrekking tot de boycot-actie van schepen, varende onder goedkope vlag (de zogenaamde Panhonlibco-schepen). Zoals bekend voerde de ITF/IVVV (Internationale Transport Federatie, aangesloten bij het Internationaal Verbond van Vrije Vakverenigingen) deze campagne in het begin van december 1958.

De "oude" EVC heeft getracht aan deze boycot-actie haar medewerking te verlenen. Wellicht zag zij daarin een gelegenheid te meer om de eenheid onder de arbeidersklasse te stimuleren. Ook de EVC-1958 had zich voor het deelnemen aan deze boycot uitgesproken, maar niet zonder daaraan een directe actie voor loonsverhoging van de havenarbeiders te koppelen.

Het Franse communistische vakverbond CGT, nam in deze kwestie een afwijkend standpunt in. Het sprak zich juist uit tegen de steunverlening aan de boycot van schepen, varende onder goedkope vlag.

Deze tegenstrijdige gedragslijn is vermoedelijk het gevolg van het feit dat de VVI de bij haar aangesloten organisaties had vrijgelaten in deze aangelegenheid zelf te beslissen.

Inmiddels heeft het VVI-secretariaat de boycot-actie veroordeeld, blijkens circulaire, die het de aangesloten organisaties na de zitting in Praag toezond. Het is van mening, dat de ITF met deze boycot-actie de strijd van de betrokken zeelieden voor betere loon- en arbeidsvoorwaarden heeft willen ontlopen en in wezen de belangen van de grote reders heeft gediend. De VVI heeft aldus nagelaten het bekende streven in praktijk te brengen van het WVV, om elke gelegenheid aan te grijpen der verwezenlijking van de eenheid van actie met het IVVV en zijn organisaties. Na de jarenlang gevoerde agitatie voor deze communistische samenwerking doet de passiviteit van de VVI bevreemdend aan.

VVI-enquête in Nederland.

, een van de secretarissen van de te Sofia (Bulgarije) gevestigde "VVI voor werkers in de voeding-, tabak-, drank-, hotel-, café- en restaurantbedrijven", bracht van 13 tot 17 december een bezoek aan Nederland.

Hij had de opdracht gegevens te verzamelen, die het WVV wenst te gebruiken bij zijn agitatie tegen de Euromarkt. Bij dit onderzoek hadden vooral het loonverloop van 1956-1958, de werkgelegenheid, sociale wetgeving en perspectieven van eenheid van actie de speciale aandacht.

heeft in ons land vertegenwoordigers van de EVC-1958 en de "oude" EVC bezocht. Voor zover bekend heeft hij zich uitsluitend gekwetend van de vorengenoemde taak en wenste hij zich beslist buiten het EVC-conflict te houden.

* * *

OVERZICHT VAN VOORAANSTAANDE NEDERLANDSE EN BUITENLANDSE
EXTREMISTEN DIE UIT OF NAAR NEDERLAND REISDEN.

Tot 15 januari 1959.

I = Inreis
U = Uitreis

<u>Datum:</u>	<u>Naam:</u>	<u>Geb.datum:</u>	<u>Reisdoel:</u>
25- 7-58/ 9- 9-58.	de GROOT, P. de GROOT- de JONG, E.B.W.	19- 7-99 18- 6-03	Medische behandeling en vacantie in Sowjet-Unie.
19- 8-58/ 11-10-58.	de VRIES, Th. U.	26- 4-07	Via de S.U. naar China op uitnodiging van de Chinese Ver. voor Culturele betrek- kingen met het buitenland.
5- 9-58/ +15- 9-58.	v. SEGGELEN, J.	16-11-21	Pegasus-leiding. Bezoek Leipziger Messe.
sep. '58	+ 220 deelnemers, o.l.v.		Buchenwaldherdenking van 11-17 sept. 1958.

<u>Datum:</u>	<u>Naam:</u>	<u>Geb.datum:</u>	<u>Reisdoel:</u>
16- 9-58.	v.SEGGELEN, J.	16-11-21	Directeur Pegasus voor zaken en vacantie naar Wenen. (U).
25- 9-58/ 30- 9-58.	PRESSER, Prof.J.	24- 2-99	Bijwonen van herdenking München-1938 te Praag.
6-10-58/ 14-10-58.	WOLFF, J. (Jaap)	1- 9-23	Neemt deel aan intern. conf. van partijhistorici te Oost- Berlijn van 7 - 14/10-58.
21-10-58/ 23-10-58.	WAGENAAR, G.	27- 9-12	Voert vermoedelijk besprekingen met Deense oppositiegroep te Kopenhagen.

<u>Datum:</u>	<u>Naam:</u>	<u>Geb.datum:</u>	<u>Reisdoel:</u>
25-10-58/ .	v.WIERINGEN, J. v.WIERINGEN-FELS, C	23- 5-21 12-11-21	Als Waarheid-correspondent naar Moskou. Opvolger van J.F.(Joop) WOLFF. (U). Echtgenote vertrok op 4-11-58.
30-10-58/ 4-11-58.	BAKKER, M.	20- 6-23	Woont congres van de Deense CP bij.
9-11-58.	WOLFF, J.F.(Joop) WOLFF-BULTJE, C.	14- 3-27 7- 1-28	Verblewen 1 jaar in Moskou. Correspondent van "De Waar- heid" (I)..
8-12-58/ 11-12-58.	MEIS, F.	17-11-21	Bijwonen zit- tingen Technische Commissie van de VVI-Transport, op 9 en 10 okt. te Praag. Namens EVC-1958: idem.

Datum: Naam: Geb.datum: Reisdoel:

5- 1-59. WOLFF, J. (Jaap) 1- 9-23 Vertegenwoordigt CPN op conf. Belgische CP (3 en 4 jan.'59 te Brussel). (I).

10- 1-59. v.SEGGELEN, J. 16- 11-22 Directeur Pegasus reist voor besprekingen met Chinese Uitgeverijen naar Peking (U).

* * *

A G E N D A:

<u>Datum:</u>	<u>Bijeenkomst:</u>	<u>Plaats:</u>	<u>Organisatie:</u>
1959	7e congres IVDJ (Jur.)	?	IVDJ
1959	Congres Vereniging "Verenigd Verzet 1940-1945".	?	V.V.
* 14-18 febr. 1959	21e Congres Metaalbond/ CGT.	Parijs	CGT
20-22 maart 1959	FIR-congres.	Wenen	FIR
* 31 maart - 4 april 1959	Zitting Executief Comité WVV.	Warschau	WVV
* mei 1959	11e zitting Algemene Raad van het WVV.	Peking	WVV
7 mei 1959	Intern. Congres VVI- Chemie.	Leipzig	WVV
* 1-4 juni 1959	1e Intern. Conf. Handel (in oprichting).	Praag	WVV
* 14-19 juni 1959	32e congres CGT.	Ivry	CGT
juli 1959	3e Intern. Beroepsconf. VVI-Mijnen.	Katowice (Polen)	WVV
26 juli/4 aug. 1959	7e Wereldjeugdfestival.	Wenen	WFDJ
aug. 1959	Algemene Vergadering WFDJ.	Tsjechoslowa- kije.	WFDJ
najaar 1959	2e Intern. Beroepsconf. VVI-Overheid.	Berlijn	WVV
13 okt. 1959	3e Intern. Beroepsconf. VVI-Bouwwak.	Boedapest	WVV
* eind 1959	Nationaal Festival voor vrede en vriendschap.	Amsterdam	ANJV

* = nieuw c.q. aangevuld.